

TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ

AĞUSTOS 2018

HAZIRLAYANLAR: HÜLYA YILDIRIM

ek Ekoloji
Kolektifi

TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ

AĞUSTOS 2018

HAZIRLAYANLAR: HÜLYA YILDIRIM

Ekoloji
Kolektifi

TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ - AĞUSTOS 2018

Hazırlayanlar: Hülya Yıldırım
Yayınlayan: Ekoloji Kolektifi Derneği
Yayın Tarihi: Eylül 2018
Tasarım Konsept: Ahmet Öğüt
Tasarım Uygulama: Cömert Uygur Erdem
Kategori: Bülten

Ekoloji
Kolektifi

EKOLOJİ KOLEKTİFİ DERNEĞİ

📍 Farabi sk No: 24/16 Çankaya/Ankara

☎ +90 (312) 425 7764 ✉ iletisim@ekolojikolektifi.org

🌐 ekolojikolektifi.org 🐦 @ekolojikolektif 📘 ekoloji.kolektifi

TERMİK SANTRAL GÜNDEMİ AĞUSTOS 2018

“Türkiye’de ve Dünyada Enerji Politikası,” “Politik Demeçler,” “Yargı Kararları ve İzin Süreçleri,” “Kazalar, Kirlilik ve Etkiler” ile “Termik Santral Karşıtı Mücadeleler” başlıklarında, termik santral gündemine ilişkin Ağustos 2018’de yayınlanan haberleri derledik.

TÜRKİYE’DE VE DÜNYADA ENERJİ POLİTİKASI

EED Başkanı’ndan Uyarı: Elektriği De Çevreci Üretilmiyorsa Elektrikli Otonun Faydası Olmaz¹

“Avrupa dizel araçları yasaklamayı tartışıyor. Elektrikli araçlar da bu kapsamda öne çıkıyor, hükümetler tarafından düşük vergiyle teşvik ediliyorlar. Türkiye bir yandan yerli marka araba için çalışmalara başlarken, yollarda da elektrikli araçlar giderek artıyor. Elektrikliye dönüşte temel amaç daha az karbon emisyonu! Ancak bunun gerçek anlamda sağlanabilmesi için, elektrikli araçların kullandığı elektriğin üretim biçimi de önemli. Bu araçlar yollarda çoğaldıkça kullanılan enerji-elektrik de artacak. Peki bu elektrik eğer ağırlıkla kömür santrallerinden geliyorsa ve bu santralleri daha çok çalıştıracaksa, beklenen “çevreci” fayda sağlanabilir mi? Türkiye Enerji Ekonomisi Derneği Başkanı Prof. Dr. Gürkan Kumbaroğlu da çok zaman gözden kaçan bu noktaya dikkat çekiyor. Kumbaroğlu’nun analizine göre, eğer enerji üretiminde kömürün payı yüksek olur ve giderek artarsa, 2021’de yollara çıkması beklenen ‘yerli oto’yu yol açılan karbon emisyonu salınımı bakımından bir ‘dizel’e dönüştürebilir.”

EPDK, Haziran Ayı Elektrik Piyasası Raporunu Yayımladı²

“Haziran ayında üretilen 23 milyon 318 bin megavat saatlik lisanslı elektriğinin yüzde 13’ünü linyit santraller, yüzde 16’sını barajlı hidroelektrik santraller, yüzde 22’sini ithal kömür ve yüzde 27’sini doğalgaz oluşturdu. Kalan üretimler ise taş kömür, asfaltit, güneş, fuel-oil, motorin, LNG, rüzgâr, akarsu ve jeotermalden karşılandı.

1 <https://www.dunya.com/surdurulebilir-dunya/eed-baskanindan-uyari-elektrigi-de-cevreci-uretilmiyorsa-elektrikli-otonun-faydasi-olmaz-haberi-424662>, Erişim tarihi: 08.08.2018

2 <https://www.ekonomihaber.com/enerji/epdk-haziran-ayi-elektrik-piyasasi-raporunu-yayimladi-h20343.html>, Erişim tarihi: 19.08.2018

2018 yılının Haziran ayından açıklanan EPDK verilerine göre doğalgaz santrallerinden üretilen elektrik üretimi yüzde 21 oranında gerileme kaydetti. Söz konusu dönemde akarsu santrallerinden üretilen elektrik üretimi de yüzde 6 oranında düştü.

Haziran ayında elektrik üretiminin artış gösterdiği alanlar, barajlı hidrolik santralleri, linyit santraller ve ithal kömür oldu. Barajlı hidrolik santrallerdeki elektrik üretimi yüzde 16, linyit santrallerdeki elektrik üretimi yüzde 13, ithal kömürden elektrik üretimi yüzde 29 oranında arttı.”

Elektrikte Yatırım Azalırsa Kesinti Artar Mı?³

“Türkiye’de, 21 elektrik dağıtım bölgesi bulunuyor. Bu hizmet, özel sektör eliyle veriliyor. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), 2016-2020 döneminde elektrikte dağıtım altyapısı için 18,4 milyar lira yatırım öngördü. Ortalama yıllık 3,7 milyar lira... Yatırım bütçesinin 17 milyarı şebeke, 1 milyar lirası teknoloji yenilemeye ayrıldı.

Şirketler, ilk yıllarda yatırım hedeflerini büyük ölçüde tutturdu. Son dönemde kurun ve finansman maliyetlerinin ciddi biçimde artması nedeniyle zorlanmaya başladılar. Bu durum, 2018 ve 2019 yılı yatırımlarına da yansdı. Bunun somut işaretleri de gelmeye başladı.

Elektrik dağıtım şirketleri, bayram tatili öncesinde Ankara’da enerji yönetimiyle yatırım toplantısı yaptı. 2018 ve 2019 yılı yatırımları konuşuldu. Şirketler, döviz kurunun ve kredi maliyetlerinin çok yükseldiğinden yakındı. Finansman bulmakta zorlandıklarını, bunun alt yapı yatırımlarını etkileyeceğini söyledi. Şirketler, yatırımlarda frene basacakları mesajını verdi.

Bir şirket yetkilisi, “Mevzuat gereğince yıllık hedef yatırım tutarının en az yüzde 65’ini gerçekleştirmemiz gerekiyor. Önceki yıllarda yatırımlarda gerçekleşme, yüzde 90’ları buldu. Ancak bu yıl yüzde 65 sınırında kalabilir. 2019 yılı için de aynı durum geçerli” dedi.”

100 Günlük ‘Oldu Bitti’ Programı: Madenler özelleşecek, Akdeniz’de sondaj yapılacak⁴

“Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın açıkladığı “100 Günlük İcraat Programı” kapsamında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın gerçekleştireceği hedefler arasında, Akdeniz’de sondaja başlanması, kıymetli maden sahalarının ihale edilmesi, yurtdışı maden arama ve işletme faaliyetlerinin hızlandırılması, Danıştay kararına aykırı olarak Eskişehir’e termik santral yapılması yer alıyor.

Her biri uluslararası tartışmaların, bölgesel gerilimlerin, büyük yatırımların konusu olan enerji ve doğal kaynaklar alanındaki hedefleri, bir ‘oldu bitti’yle hükümet programı olarak ilan etmek mümkün olsa da gerçekleştirmenin olanaksız olduğu düşünülüyor.”

3 <https://www.haberturk.com/elektrikte-yatirim-azalirsa-kesinti-artar-mi-2113882-ekonomi>, Erişim tarihi: 22.08.2018

4 <http://haber.sol.org.tr/turkiye/100-gunluk-oldu-bitti-programi-madenler-ozellesecek-akdenizde-sondaj-yapilacak-244816>, Erişim tarihi: 08.08.2018

TERMİK SANTRAL KARŞITI MÜCADELELER

Trakyalılar Ayakta⁵

“Kırklareli'nin tarım arazilerine yapılmak istenen kömürlü termik santrale karşı Trakya halkı ayakta. Bölge sakinleri 3 Ağustos Cuma günü gerçekleşecek halkın katılım toplantısına hazırlanıyor ve yetkililere sesleniyor: “Zarar vermeyin.” Madencilik şirketi geçen nisan ayında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na Kırklareli Merkez ilçesine bağlı Tekkeşeyhler ve Dokuzhöyük'te çoğunluğu tarım arazisi olan alana kömürlü termik santral kurmak için başvuru yaptı. ÇED süreci başlayan projenin dosyası bakanlıkta 27 Haziran'da askıya çıktı. ÇED başvuru dosyasında termik santralin yılda 7 bin saat çalışacağı belirtilerek iki ünite de saatte toplam 358 ton yerli kömür tüketimi olacağı ifade edildi. Yani yılda 2 milyon 506 bin ton kömür yakılacak. Alanın santral yapılması planlanan 417 bin 21 metrekarelik kısmı tarım arazilerinden (yüzde 84), 83 bin 20 metrekarelik kısmı ise orman alanlarından (yüzde 16) oluşuyor. Bölge sakinleri projeye itiraz etti.”

Kırklareli Halkı ÇED Toplantısını Yaptırmadı⁶

“Kırklareli'ye bağlı İnce beldesine bağlı Tekkeşeyhler ve Dokuzhöyük mevkiinde, Deba Madencilik Ticaret ve Sanayi A.Ş. tarafından yapılmak istenen termik santralin ÇED toplantısı Trakya halkı ve yaşam alanı savunucuları tarafından engellendi. Kırklareli iline bağlı İnce beldesinde, Kırklareli ili, Merkez ilçesi, Tekkeşeyhler ve Dokuzhöyük mevkiinde, Deba Madencilik Ticaret ve Sanayi AŞ tarafından yapılması planlanan projenin, çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) toplantısı yapılmak istendi. Ancak ÇED toplantısı için gelen yetkililer, Trakya halkının sert tepkisiyle karşılaştı. Şirket yetkililerini İnce'den kovan halk, toplantının yapılmasını engelledi. Eyleme çevre halkının dışında, Trakya Platformu adı altında örgütlenen çok sayıda yaşam alanı savunucusu örgüt, çiftçi örgütleri, Trakya'daki belde, ilçe ve illerin belediye başkanları, siyasi parti temsilcileri ve sendikalar, CHP Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu, Kuzey Ormanları Koruması ve Greenpeace de destek verdi.”

Tarım ve hayvancılık zengini Kırklareli Ovası termik santralden kaçmaya çalışıyor⁷

“Kırklareli'nde, hem tarım hem de hayvancılık ile süt ürünleri üretiminde oldukça başarılı köylerin sakinleri, kömüre dayalı termik santral projesinin yıkıcı etkilerini deneyimlememek için mücadele ediyor.”

Bıçak Kemiğe Dayandı, Yerel Hareket Başladı!⁸

“Yerel yönetimlerimizden bir taahhüt niteliğinde olan iklim eylem planı hazırlamaları talep etme çağrısı yapıldı.”

Aliğa'da termik santrale karşı yaşam için mücadele çağrısı: 'Doğa kirletiliyor, antik kent tehdit altında'⁹

“Aliğa'da İZDEMİR Termik Santrali havayı, suyu, toprağı ve tarihi eserleri tehdit ediyor. Efes ve Bergama'dan daha geniş bir alanda olduğu düşünülen antik kentin de tehdit altında olduğunu söyleyen yaşam savunucuları, şehri korumak için herkesi 'ses vermeye' çağırıyor.

5 Trakyalılar Ayakta, Cumhuriyet, 01.08.2018, syf.16

6 Kırklareli Halkı ÇED Toplantısını Yaptırmadı, Evrensel, 04.08.2018, syf.3

7 <http://www.diken.com.tr/tarim-ve-hayvancilik-zengini-kirklareli-ovasi-termik-santralden-kacmaya-calisiyor/>, Erişim tarihi: 02.09.2018

8 <https://www.haberhurriyeti.com/bicak-kemige-dayandi-yerel-hareket-basladi-226876.html>, Erişim tarihi: 16.08.2018

9 <http://gazetekarınca.com/2018/08/aliagada-termik-santrale-karsi-yasam-icin-mucadele-cagrisi-doga-kirletiliyor-antik-kent-tehdit-altinda/>, Erişim Tarihi: 27.08.2018

İzmir Aliğa'da İZDEMİR Kömürlü Termik Santrali, iptal kararlarına rağmen çalışmaya devam ediyor. Yıllardır sanayi bölgesi olan ve aşırı kirlilikle mücadele edilen Aliğa'da hâlihazırda bir adet kömürlü termik santral, demir çelik fabrikaları, petro-kimya tesisleri, gemi söküm tesisi, haddehaneler ve diğer endüstriyel tesisler bulunuyor.

Yaşam savunucuları ise termik santrale karşı "İklim için ses ver" sloganıyla herkesi doğa için mücadeleye çağırıyor.

Savunucular, giderek yoğunlaşan santrallerin Aliğa'nın sadece havasını, suyunu, toprağını değil bölgedeki 3500 yıllık Kyme antik liman kentini de tehdit ettiğini söylüyor.

Termik Santral Keşfi Öncesi Alpu Halkı: Gerçek Ziraat Bankası Burası, Yapmayın¹⁰

"Türkiye'de kamuoyu ile yerel toplulukların çevre ve enerji projelerindeki karar alma süreçlerine katılmalarını düzenleyen ÇED yönetmeliği oldukça uzun bir süredir 'usulen' gerçekleştirilen işlemlerin ötesine geçemiyor. ÇED yönetmeliğinin gerçek doğası, yatırımcıların önerdiği projelerin, ilgili bölgelerde doğaya ve yerel topluluklarının yaşayışlarına etkilerini ölçmek ve buna göre projelere izin vermekten ibaret. Çevresel ve toplumsal maliyetlerin projenin sağlayacağı işlevler ile ekonomik faydanın üzerinde olduğu anlaşılırsa projelerin reddedilmesi, ekoloji ve yerel yaşamla uyumlu olduğu belirlenen projelerinse kabul edilmesi gerekiyor. Fakat kamudan özele kaynak transferlerinin en önemli ayaklarından biri enerji santralleri ve bu santraller için devletçe sağlanan, uzun yıllara yayılmış elektrik alım garantileri olunca, ÇED süreçleri de siyasallaşılıyor."

IO <http://www.diken.com.tr/termik-santral-kesfi-oncesi-alpu-halki-gercek-ziraat-bankasi-burasi-yapmayin/>, Erişim tarihi: 27.08.2018

YARGI KARARLARI VE İZİN SÜREÇLERİ

Termik Santrale Hukuk Darbesi¹¹

“Yaklaşık bir yılı aşkın süredir Eskişehir gündeminde olan kömürlü termik santral yapımını engelleme ile ilgili olarak devam eden hukuki mücadelede önemli bir aşama kaydedildi. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Hukuk İşleri tarafından açılan davada Danıştay 10. Dairesi, Toprak Koruma Kurulu’nun üye ve karar yeter sayısını değiştiren yönetmelik değişikliği için yürütmeyi durdurma kararı verdi. Danıştay 10. Dairesi karar ile ilgili gerekçe yazısında. Anayasanın 44. maddesine atıfta bulunarak, Devletin toprağın verimli olarak işletilmesini korumak ve geliştirmek konusunda gerekli tedbirleri almakla yükümlü olduğu belirtildi. Ayrıca Anayasanın 45. maddesinde ise “devlet tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önler” dediği belirtildi. Anayasanın toprağın bütünlüğünü ve verimliliğini korumak ve geliştirmek, sanayi ile tarımın dengeli ve uyumlu biçimde geliştirilmesi noktasında Devlete yüklediği ödevlerin bulunduğu ifade edilerek, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun temel amacının toprak ile ilgili koruma ve geliştirme görevlerinin katılımcı, hızlı ve etkin olarak yürütülmesi olduğuna dikkat çekildi. Yapılan yönetmelik değişikliğinin hukuki güvenlik ilkesinin zedelenmesine neden olacağı belirtilerek, “hukuki güvenlik ilkesi hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kıldığı ifade edildi. İlgili gerekçe yazısında Toprak Koruma Kurulu’nun üye yapısını değiştiren yönetmelik değişikliği konusunda bu gerekçelerle yürütmeyi durdurma kararı verildiği belirtildi.”

Termik Santrale Evet, Asfalt Şantiyesine Hayır¹²

“Tüm dünyada çevreye vermiş olduğu zararlar nedeniyle tercih edilmeyen Termik Santrallerin, Kapaklı’nın neredeyse hemen içine kurulmasına ses çıkartmayan ve hatta bu projeyi destekleyen Ak Parti İlçe Teşkilatı üyelerinin, yerine karşı çıkarak ‘Asfalt Plenti Şantiyesinin çevre kirliliğine neden olacağı gerekçeyle kapattırması tepki topladı.”

EÜAŞ: “Devir görüşmeleri sürüyor”¹³

“Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ) İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı kurumda çalışan kamu personeli ile taşeron işçilerin durumuna ilişkin bir bilgi notu hazırladı.

Hazırlanan bilgi notunda, şu ifadelere yer verildi:

“Afşin-Elbistan A Termik Santrali ve AEL İşletme Müdürlüğü’nün devri ile ilgili olarak ERG-Verbund A.Ş. firması ile İmtiyaz Sözleşmesi imzalanmış olup, ERG-Verbund A.Ş. ise imtiyaz hakkını, hisse devri ile Çelikler A.Ş.’ye devretmiş bulunmaktadır. Devir görüşmeleri, Çelikler A.Ş. ile Bakanlığımız ve Genel Müdürlüğümüz arasında halen devam etmektedir. Söz konusu İmtiyaz Sözleşmesi çerçevesinde Afşin-Elbistan A Termik Santrali ve bu santrale kömür sağlayan Afşin-Elbistan Linyitleri (AEL) Kömür İşletmesi Müdürlüklerinde çalışmakta olan 4857 sayılı İş Kanununa tabi daimî işçi personel, muvafakat vermeleri halinde şirkete devredilecektir. Personellerin şirkete geçmeye muvafakat vermemesi durumunda kurumumuzda istihdamı sağlanacaktır.

Yine ilgili santral ve kömür sahalarında çalışan taşeron personel ise, mevcut sözleşmeleri kapsamında

11 Termik Santrale Hukuk Darbesi, Milli İrade, 01.08.2018, syf.13

12 <http://www.kapakligazetesi.com.tr/gundem/termik-santrale-evet-asfalt-santiyesine-hayir-h13752.html>, Erişim tarihi: 09.08.2018

13 <http://www.elbistaninsesi.com/guncel/euas-devir-gorusmeleri-suruyor-h59195.html>, Erişim tarihi: 09.08.2018

sözleşme tarihinin bitimine kadar çalışmaya devam edecek olup, sözleşme tarihinin bitiminde ise, aynı personellerle çalışmaya devam edip etmemek, tamamen Çelikler A.Ş.'nin sorumluluğundadır.”

Termik Santral ÇED Süreci Durduruldu¹⁴

“ELSAN Enerji'nin ÇATES lojmanlarının karşısındaki ambarların oraya 600 MW gücünde yapmak istediği termik santralin İnceleme Değerlendirme Toplantısı, Ankara'daki Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda yapıldı.

Toplantıya; CHP Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz, Muslu Belediye Başkanı Sabahattin Adıyaman ile Çatalağzı Belediye Başkanı Adnan Akgün de katıldı.

Komisyon Başkanı, projede eksikler bulunduğunu söyleyerek, firmanın eksikleri giderene kadar sürecin durdurulduğunu açıkladı.”

Termik Santrale İkinci Ret¹⁵

“Kömürlü Termik Santral konusunda Danıştay'dan bir iyi haber daha geldi. Danıştay'ın verdiği son kararlar, Sevinç Mahallesi'nde açılacak kömür ocağı için Çevresel Etki Değerlendirmesi' raporu alınması zorunlu hale geldi.

Karşı dava açıldı

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, açılacak kömür madeni için 'Çevre Etki Değerlendirme raporu gerekli değildir' kararı vermiş, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi de bu karara karşı dava açmıştı.

Karar onandı

Eskişehir 2. İdare Mahkemesi dava sonucunda, verdiği kararla kömür madeni için ÇED raporu gerekli değildir şeklindeki Çevre Müdürlüğü kararını iptal etmişti. Valilik ise Danıştay'a temyiz davası açmıştı. Danıştay 14. Dairesi, Eskişehir 2. İdare Mahkemesinin kararını onadı.”

Eskişehir Alpu Ovası'na yapılması planlanan termik santral ihalesi 4. kez ertelendi¹⁶

“Türkiye'nin en verimli tarım arazilerinden Alpu Ovası'na yapılması planlanan termik santral projesiyle ilgili bir gelişme yaşandı.

Yarın (15 Ağustos) yapılması planlanan Eskişehir Termik Santral Projesi'nin ihalesi 17 Ekim 2018'e ertelendi.

Ertelemeye ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından açıklama yapıldı. Açıklamada şu ifadeler yer verildi:

“Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından Enerji Üretim Alanı'nda kömüre dayalı elektrik üretim tesisi kurulması amacıyla; Eskişehir İli, Alpu İlçesi sınırlarında bulunan ve Elektrik Üretim A.Ş. ye ait olan ER:3360209, S:85839 no.lu ruhsat sahası içerisindeki Kömür Rezerv Alanı'nın 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 18. maddesinin 5. fıkrası çerçevesinde “İşletme Hakkının Verilmesi” yöntemi ile özelleştirilmesi amacıyla ihale edileceği 27. 09. 2017 tarihinden itibaren yayımlanan ilanlarla duyurulmuştur. Bahse konu ilanda belirtilen ön yeterlilik ve son teklif verme tarih ve saati 17. 10. 2018 günü saat 17:00'ye kadar uzatılmıştır.”

I4 <http://www.pusulagazetesi.com.tr/termik-santral-sureci-durduruldu-104492-haberler.html>, Erişim tarihi: 09.08.2018

I5 <http://www.sakaryagazetesi.com.tr/termik-santrale-ikinci-red-n169044/>, Erişim tarihi: 10.08.2018

I6 <https://yesilgazete.org/blog/2018/08/14/eskisehir-alpu-ovasinin-yapilmasi-planlanan-termik-santral-ihalesi-4-kez-ertelendi/>, Erişim tarihi: 14.08.2018

Eskişehir Alpu Termik Santral İçin Verilen Tüm İzinler Mahkemede¹⁷

“Eskişehir’in Tepebaşı ilçesinde yapılması planlanan Alpu Termik Santrali ve Kömür İşletmesi için daha önce 15 Ağustos’ta yapılacağı duyurulan özelleştirme ihalesi 17 Ekim’e ertelendi. Verilen tüm izin ve işlemler hakkında dava açılan proje, döviz üzerinden alım garantisiyle özel sektöre devredilecek.

Alpu Termik Santrali’nin daha önce 15 Ağustos’ta yapılacağı duyurulan özelleştirme ihalesi 17 Ekim’e ertelendi. TEMA Vakfı, ihalesi 4. kez ertelenen santralin çevresel, ekonomik ve sosyal etkilerine bir kez daha dikkat çekiyor. TEMA Vakfı, 1/100.000 ölçekli Eskişehir Çevre Düzeni Planı (ÇDP) değişikliği, çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) olumlu kararı ve Toprak Koruma Kurulu (TKK) kararı hakkında dava açarak, termik santralin yer seçimi sürecindeki yanlışlardan projenin teknik eksiklerine ve hatalarına dikkat çekti. Öncelikle projenin yer seçimindeki hatalara değinen TEMA Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Deniz Ataç, “Proje yer seçimi olarak iki temel yanlış barındırıyor; birincisi Alpu Ovası’nın “büyük ova” olması ikincisi de maden sahası içinde 1. derece arkeolojik sit alanları bulunmasıdır. Diğer yandan bölge için önemli bir simge olan, 5.000 yıldır bilinen ve kullanılan lüle taşının rezervlerinin büyük bölümü Eskişehir sınırları içinde bulunuyor. Projenin kül depolama sahalarının yapılacağı bölgede lüle taşı rezervleri var. Önemli bir kültür mirasımızı kaybetme tehlikesi ile karşı karşıyayız. Ayrıca bu bölge su varlıkları açısından da kırlan özellikler gösteriyor. Buna rağmen termik santral gibi çok büyük miktarlarda su tüketen bir projenin burada yapılması planlanıyor. Bu durumun su varlıklarına ciddi tehdit oluşturacağını düşünüyoruz” dedi.”

Tarımsal Sit Alanına Termik Santral! Bereketli Ovalara Kıymayın¹⁸

“Bu ülkenin kıt kaynakları, gerekli fizibilite çalışmaları ve çevresel etki değerlendirmeleri yapılmadan harcanmamalı... Tarımı ve çevreyi vuracak olan “yanlış yatırımlara” izin verilmemeli... Termik santral projesi yine tarım arazilerini vurdu. Gazetemizin sık sık gündeme getirdiği tarım arazileri üzerine yapılan santral projelerine her geçen gün bir yenisini daha ekleniyor. Kırklareli Ovası’na yapılması planlanan kömürlü termik santral tarımsal sit alanına kurulmak isteniyor. Yapılan proje ile ülkenin önemli tarım arazilerinden olan “Kırklareli Ovası’nın yok olması” endişeleri artırıyor.

VERİMLİ OVALAR ARASINDA

Tarımda dışa bağımlılığın giderek arttığı bu dönemde özellikle tarım arazileri üzerine yapılan kömürlü termik santraller, ülkenin tarımına büyük darbe vuruyor. Kırklareli’nin meyve, sebze ve hayvansal üretiminin yüzde 30’unu karşılayan ova, Türkiye’nin en verimli arazileri arasında yer alıyor. Ayrıca Kırklareli Ovası, ayçiçeği ve buğday üretiminde Türkiye’nin önemli bir yükünü üstleniyor.”

AKP’li vekil çekince belirtti, Danıştay “Hayır” dedi, ‘100 günlük Program’a alındı; Alpu Ovası’na kurulması planlanan santral için bilirkişi bölgede¹⁹

“Türkiye’nin en verimli tarım arazilerinden biri olan Alpu Ovası’na kurulması planlanan termik santrale dair ÇED raporuna yönelik olarak TMMOB tarafından açılan ve Eskişehir 1. İdare Mahkemesi’nde görülecek davanın ilk etabı kapsamında bilirkişi heyeti bugün bölgeye giderek incelemelerde bulunacak.

Danıştay’ın proje aleyhine aldığı iki önemli karara rağmen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan ‘100 Günlük İcraat Programı’nda da ‘yapılacağı’ belirtilen termik santralle ilgili olarak hukukun bu kadar ‘hızlı’ işlemesi, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak’ın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı döneminde gündeme getirilen projenin hayata geçirilmesi yönündeki ‘kararlılığın’ göstergesi olarak yorumlanıyor.

17 <https://sivilalan.com/2018/08/15/eskisehir-alpu-termik-santrali-icin-verilen-tum-izinler-mahkemede/>, Erişim tarihi: 15.08.2018

18 <https://www.milligazete.com.tr/haber/1674158/tarimsal-sit-alanina-termik-santral-bereketli-ovalara-kiymayin>, Erişim tarihi: 18.08.2018

19 <https://m.t24.com.tr/haber/akpli-vekil-cekince-belirtti-danistay-hayir-dedi-100-gunluk-programa-alindi-alpu-ovasinin-kurulmasi-planlanan-santral-icin-bilirkiisi-bolge,687220>, Erişim tarihi: 28.08.2018

Heyet, davaya bakan hâkimle birlikte bugün bölgeye gelecek ve TMMOB'un itirazına dair incelemelerde bulunacak.”

Eskişehir’de ‘garip’ termik keşfi: ‘Denetçi’ bakanlıkla EÜAŞ’tan ‘ortak’ savunma²⁰

“Alpu Termik Santralı projesine karşı açılan iptal davasının bilirkişi keşfinde, santral projesini tasarlayan Elektrik Üretim A.Ş. (EÜAŞ) ile projenin uygunluk denetimini yapmakla sorumlu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bir ağızdan savunma yapmaya kalkınca davacılar şaşkınlıklarını gizleyemedi.”

20 <http://www.diken.com.tr/eskisehirde-garip-termik-kesfi-denetci-bakanlikla-euastan-ortak-savunma/>, Erişim tarihi: 29.08.2018

KAZALAR, KİRLİLİK VE ETKİLER

Aynı bantta 3 yıl aradan sonra ikinci ölüm²¹

Göynük ilçesinde, termik santralde çalışan 33 yaşındaki 2 çocuk babası Fatih Boztepe makine bandına sıkışarak yaşamını yitirmesinin ardından ilk ölümle sonuçlanan olayın 2015 yılında da meydana geldiği ve 3 yıl içerisinde iki işçinin aynı bantta hayatını kaybettiği gerçeği ortaya çıktı

Greenpeace'ten dikkat çeken Alpu raporu²²

Eskişehir'in verimli tarım arazilerine yapılmak istenen Alpu Kömürlü Termik Santrali 15 Ağustos'ta ihaleye çıkıyor. Greenpeace Akdeniz'in hazırladığı rapora göre kamu şirketi olan Elektrik Üretim AŞ.'nin (EÜAŞ) ihaleyi kazanacak şirkete vereceği 1 yıllık alım garantisi bedeli ile 257 okul ya da 11 hastane yapılabilir.

İklim Değişikliğini Etkileyen Termik Santrallerin Türkiye Karnesi: Erken Ölümleri Tetikliyor²³

14 linyit yakıtlı termik santralin yanına 24 adet daha geliyor

Türkiye'de 2017'nin sonu itibarıyla işletilen toplam 27 kömürlü termik santral bulunuyor ve bunların 14 tanesini linyit yakıtlı termik santraller oluşturuyor. İşletmedeki termik santrallere ek olarak bir de kurulması planlananlar var. 2017 sonu itibarıyla 14 tane lisans sürecinde, üç tane ilan edilen, üç tane inşa halinde dört tane de lisans almış toplamda 24 linyitli termik santral planı mevcut. Bu santrallerin toplam kurulu gücünün 16.420 MWe olacağı hesaplanıyor.

Soma Kolin Termik Santrali'nde İşten Atmalar Sürüyor²⁴

“Genellikle, Elbistan, Adana gibi bölgelerden ve Soma'nın çevre ilçelerinden gelerek termik santralde çalışan işçiler, işten atmaların herkesi kaygılandırıldığını belirtiyor. Yaşanan kıyımdan sonra bazı işçilerin bir araya gelerek tepki verdiklerini dile getiren bir işçi, “Kapı önünde işçilerle toplanarak eylem yapma kararı almıştık. Ancak işveren gelerek, bize söz vermişti. Bundan sonra çıkarmalar olmayacak deyince biz de eylemimizden vazgeçmiştik. Ama aldatmacadan ibaret olduğunu gördük” dedi. Bir başka işçi ise, “Bu işten çıkarmalar nasıl patlayacak bilmiyoruz. Soma'dan gelen işçiler tepki vermişti ancak yönetim açıklama yapınca vazgeçtiler eylemden. İşveren kendince taktik uyguluyor” diye konuştu.

Öte yandan Çinli işçilerle iletişim sorunu da yaşadıklarını belirten işçiler bu durumun zaman zaman gerginliğe sebep olduğunu söylüyor. İşçiler, “Anlaşmıyoruz, işaret dili ile konuşmaya çalışıyoruz. Onlar için de çok zor, bizim için de” diyor.

İşçiler diğer taraftan üzerlerindeki baskının da arttığını anlatıyor. Bir işçi, “Çok yorulduğumuzda oturamaz bile sorun oluyor. Direkt fotoğraf çekip şikâyet ediyorlar. İşveren kendi adamlarını salmış aramıza, böyle tehdit ediyor bizleri. Burada binler çalışıyor, gözle görülür bir düşüş var artık. Herkes her gün acaba bize sıra gelecek mi kaygısı yaşıyor” dedi. Her gün hemen hemen 15 işçinin çıkarıldığını söyleyen işçiler, en son şantiye şefinin çıkarılmasıyla da huzursuzluğun arttığını belirtti.”

21 <http://www.boluolay.com/bolu/ayni-bantta-3-yil-aradan-sonra-ikinci-olum-h52287.html>, Erişim tarihi: 08.08.2018

22 <http://www.sozcu.com.tr/hayatum/yasam-haberleri/greenpeaceden-dikkat-ceken-alpu-raporu/>, Erişim tarihi: 09.08.2018

23 <https://yesilgazete.org/blog/2018/08/10/iklim-degisikligini-etkileyen-termik-santrallerin-turkiye-karnesi-erken-olumleri-tetikliyor/>, Erişim tarihi: 10.08.2018

24 <https://www.evrensel.net/haber/358929/soma-kolin-termik-santralinde-isten-atmalar-suruyor>, Erişim tarihi: 10.08.2018

Tabipler uyardı; “Sınırlı sayıda insan zenginleşecek bize pisliği kalacak”²⁵

“Çanakkale Tabip Odası Çevre Komisyonu Çanakkale’de artış gösteren termik santral ve maden işletmelerinin çevresel etkisiyle ilgili açıklama yaptı. Açıklamada; “Çanakkale Tabip Odası hekimleri olarak uyarıyoruz, kömür yakarak ve ormanların altını eşeleyerek zengin olmanız mümkün değildir. Böylece ancak çok sınırlı sayıda insan zenginleşecek size de pisliği kalacak” denildi.

Çanakkale Tabip Odası Çevre Komisyonu Çanakkale’de artan termik santral ve madenlerin getirdiği çevresel ve sağlık sorunlarına dikkat çekti. Çanakkale Tabip Odası Yönetim Kurulu üyesi Doç. Dr. Coşkun Bakar tarafından yapılan açıklamada Tabip Odası Toplantı Salonu’nda yapılan açıklamada, “Çanakkale Tabip Odası’nın hekimleri olarak çevremizde olup bitenleri yakından izlemeye devam ediyoruz. Çok iyi biliyoruz ki uğruna yeminler ettiğimiz ve gerçekleştirebilmek için hayatımızı adadığımız sağlıklı yaşam ancak ve ancak temiz ve sağlıklı bir doğal çevre ile mümkün olabilmektedir. Toprağın, havanın ve suyun temiz olması, üzerinde yaşayan canlıların varlığı için olmazsa olmaz bir ön koşuldur. Ancak son günlerde, Çanakkale ilinde var olan termik santrallere iki tanesinin daha eklendiği ve yenilerinin yapılması için çalışmaların olanca hızıyla devam ettiği görülmektedir. Bu da yetmezmiş gibi Şahinli ve Kocabaşlar köylerinin sınırları içerisinde altın ve gümüş madeni ve zenginleştirme tesisinin faaliyete geçtiği ve Kirazlı’dakinin de ruhsat aldığı ve başlamak üzere olduğu görülmektedir. Bu iki madeni, başka maden projelerinin de beklediğini biliyoruz. Eğer birilerinin rüyaları gerçekleşebilirse ormanları ve doğa güzellikleri ile övünen Çanakkale’nin altın ve gümüş madenleri ile birlikte bir termik santral cenneti olacağının farkındayız” ifadelerine yer verildi.”

Bayramı ‘ZEHİR’ Eden Görüntüler²⁶

Kısa bir zaman önce faaliyete geçen ODAŞ Enerji’ye ait Çan-2 Termik Santrali’nin havaya bıraktığı yoğun duman görüntüleri, sosyal medyada kısa sürede yayıldı. Başta Çan ve köyleri olmak üzere, havaya salınan duman, tüm Çanakkale’ye bayramı zehretti!

Çanakkale’nin havası, suyu, tarım alanları zehirlenmeye, geleceği karartılmaya devam ediyor. Çan’da 18 Mart termik santralının ardından kurulumu tamamlanan ODAŞ Enerji Çan-2 Termik Santrali, tüm tepkilere rağmen faaliyetine başladı. Bayramın birinci günü ortaya çıkan ve sosyal medya üzerinden kısa sürede hızla yayılan ODAŞ Termik santralının, havaya bıraktığı yoğun dumanı gösteren görüntüler büyük tepkilere neden oldu. Çanakkale’de sayıları hızla artan ve havayı zehirleyen termik santrallerden biri olan Çan-2 Termik Santralının bu görüntüleri, Çan ve çevre köyleri başta olmak üzere tüm kentin tepkisini çekti. Lapseki, Biga, Karabiga ve Yenice’de faaliyette olan, kurul aşamasında olan ya da ‘henüz’ proje aşamasında olan termik santrallerle çevre kirliliği devam ediyor...

Başkan Gökhan: “Termik ve maden işletmeleri ile cinayet işliyorlar”²⁷

“Çanakkale’nin tek içme ve sulama kaynağı olan Atikhisar’da Alamos Gold’un ardından Ciner Grubu da maden arama çalışmalarına başladı. Aynı zamanda ODAŞ Enerji’ye ait Çan-2 Termik Santrali’nin hayata geçmesi ile Çan’da nefes almak dahi zorlaştı. Artan termik ve maden işletmeleri ile ilgili görüşlerini paylaşan Gökhan; “Bunlar cinayettir” dedi.”

25 <http://www.kuzeyormanlari.org/2018/08/17/tabipler-uyardi-sinirli-sayida-insan-zenginlesecek-bize-pisligi-kalacak/>, Erişim tarihi: 16.08.2018

26 <http://www.canakkaleolay.com/Bayrami-39-ZEHİR-39-eden-goruntuler-44109>, Erişim tarihi: 26.08.2018

27 <http://www.canakkaleolay.com/Baskan-Gokhan-quot-Termik-ve-maden-islet-44160>, Erişim tarihi: 30.08.2018

📍 Farabi Sk. No:24/16, Çankaya/Ankara 📞 +90 (312) 425 7764
✉ iletisim@ekolojikolektifi.org 🌐 ekolojikolektifi.org 🐦 @ekolojikolektif 📘 ekoloji.kolektifi

Farabi Sk. No:24/16, Çankaya/Ankara ☎ +90 (312) 425 7764
✉ iletisim@ekolojikolektifi.org 🌐 ekolojikolektifi.org 🐦 @ekolojikolektif 📘 ekoloji.kolektifi